

Luomukasvisten arvoketjutyöryhmä

04.04. 2016 klo 10.00- 13.00

Helsingin Yliopiston kokoustila, Vanha Viikki, Helsinki

Osanottajat

Nimi	Paikalla 04.04.2016
Paavo Pulkkinen, Lietlahden tila	X
Ari Kulmanen/Heidi Kulmanen, Ikaalisten Luomu	X
Antti Vauhkonen, Kalliolan luomu	X
Ulla Kojonkoski, Tuoreverkko	
Samuli Laurikainen, Silmusalaatti	x
Veli-Matti Puhakka, SOK	x
Leila Barck, K-Supermarket Mankkaa	
Liisa Eronen, Ruokakesko	x
Sari Iivonen, HY Ruralia	x
Kari Matikka, perunan tuottaja	
Tanja Rajala , MTK	x
Hannele Sippu, Luomuliitto	
Terhi Taulavuori, Pro Agria	x
Anne Piirainen, Hy Ruralia	
Hanne Ahonen, Pro Luomu	x
Marja-Riitta Kottila, Pro Luomu	x

Asialista

- Puutarhatuottajien kiinnostus siirtyä luomuun, tutkija Tiina Mattila, Luke
- Markkina- ja tuotantotilanne, keskustelu koottujen kommenttien perusteella
- Luomukasvisten markkinapotentiaalista tuotannon lisäystarpeeseen.
- Mitä tehdään uusien tuottajien saamiseksi: Lepaan seminaari/osasto, muut vaihtoehdot
- Lyhyt katsaus ajankohtaisiin asioihin
- Luomun tarina ja viestintäkärjet
- Muut asiat:
 - Perunahanke; Sari Iivonen
 - Luomuhevi-kauppa kilpailu
 - Muut muut asiat

Puutarhatuottajien kiinnostus luomuun

- Tiina Mattila Lukesta kertoi osana Suomalainen kannattava ja voimistuva luomupuutarhatuotanto - hankkeessa tehdystä analyysistä. (esitys liitteenä)
- Sen mukaan nykyisillä puutarhatiloilla on jonkin verran kiinnostusta siirtyä luomuun. Tutkimusdata oli kerätty 2013-2014.
- Tiina Mattila selvittää, voidaanko vastaava selvitys tehdä ainakin osittain tuoreesta datasta, jota TNS Gallup parhaillaan kerää.

Markkina ja tuotantokuulumiset 1/3

- Kauppa:
 - Hyvää kasvua alkuvuodesta. Kasvun veturit hedelmäpuolella, mutta muitakin kasvujia, kuten porkkana, muut juurikasvit, paprikat, kukkivat kaalit, valkosipuli ja maustekasvit. Perunan myynti laskee edelleen.
 - Valikoima laajentunut. Tuontituotteita kotimaisten rinnalle mutta kotimaisen myynti ei ole pudonnut, sillä uusia asiakkaita edullisille tuotteille (esim. minitomaatit). Kuluttajat toivovat kotimaista porkkanaa läpi vuoden mutta sitä ei ole saatavilla.
- Tuotanto:
 - Keräkaali on loppunut vähittäiskaupoista mutta suurkeittiöihin satoa riittää vielä toukokuulle. Ensi kesän tuotantomäärät lienevät vuoden 2015 suuruiset. Keräkaaliala lisääntynee hieman ja kukkakaali on uutuutena tulossa tuotantoon.
 - Porkkanarintamalla positiivinen talvi sekä laadun että menekien suhteen. Kotimainen porkkana loppumassa tältä talvelta, siirrytään tuontitavaraan.
 - Kasvihuoneissa kasvualustan kanssa haasteita-> vaikeuttanut salaatin ja kurkun tuotantoa. Nyt tilanne parantunut ja kysyntä nähdään positiivisena. Uutta lainsäädäntöä odotellaan.

Markkina ja tuotantokuulumiset 2/3

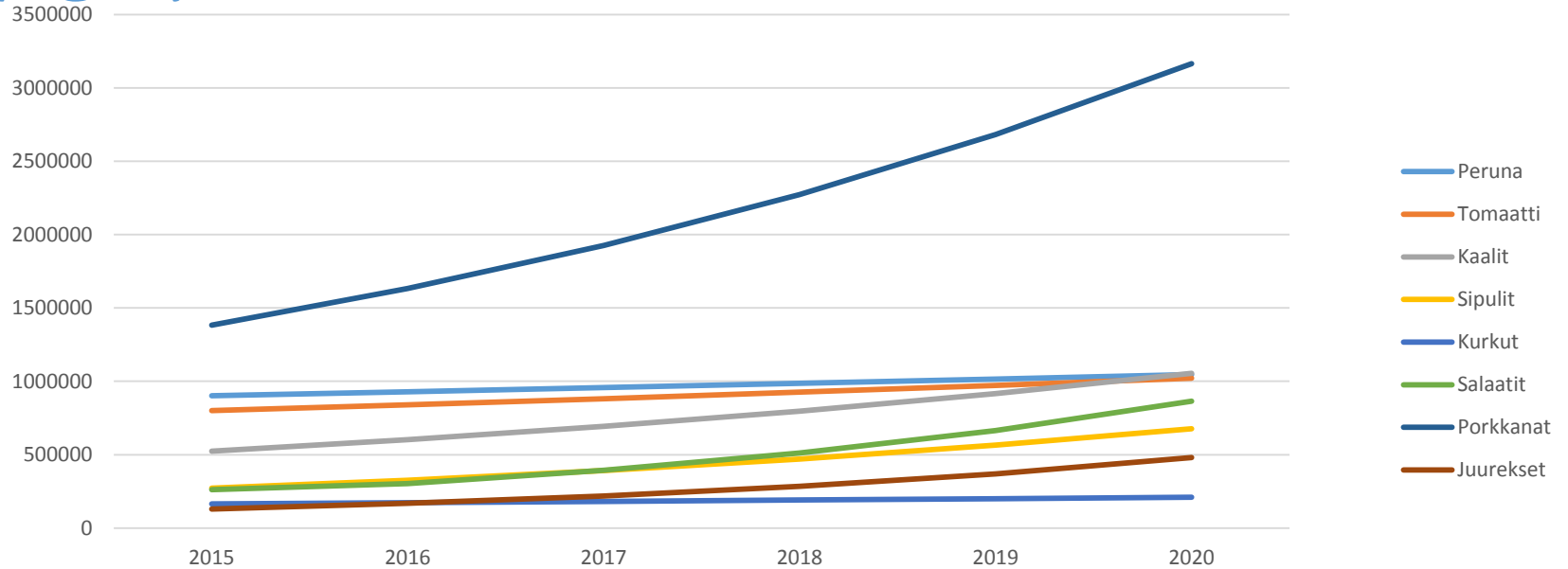
- HoReCa:

- Jatkojalostukseen sopivaa porkkanaa on varastossa paljon -> haasteita luomujatkojalostuksen toteutumisessa ja kehittämisessä.
- Tiedonkulkua ammattikeittiöiden, tuottajien ja tukkujen välillä kehitettävä, jotta ennakoitavuus paranee. Ammattikeittiöt kaipaavat pitkään säilyviä sekä hinnaltaan kilpailukykyisiä tuotteita. Oppilaitosten pitäisi kouluttaa oppilaitaan suhtautumaan positiivisesti luomuun.
- Suurkeittiöpuoli on kiinnostunut jalostetuista tuotteista, mutta pienistä määristä pitkienkin matkojen päähän. Tätä on hankala saada toimimaan.
- Keittiöhenkilökunnalla on kiinnostusta luomuun mutta hankinnasta vastaavat usein eri henkilöt. Kuntapäätäjille pitäisi suunnata tietoa siitä, että luomu ei välttämättä olekaan kallista.
- [Uuden selvityksen tuloksia kannattaa nyt hyödyntää](#). Hankintahinnan sijaan huomio kannattaa kiinnittää ruokalistasuunnitteluun ja keittiön prosesseihin. Luomukokkilpailu tulossa Elma-messujen yhteydessä.

- Muuta:

- Luomumarkkinoinnissa kannattaa muistaa mielenkiintoisten brändien esiin nostaminen, esimerkkinä Jalotofun tuotemerkin käyttäminen ravintoloiden ruokalistoilla.
- Kampanjoiden onnistumien ja palautuminen takaisin normaalituotantomääriin vaihtelee.

Vihannesten ja juuresten potentiaali (kg/v)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020 (2015-2020)	kasvu %
Peruna	902048	929109	956983	985692	1015263	1045721	16
Tomaatti	800000	840000	882000	926100	972405	1021025	28
Kaalit	523860	602439	692805	796726	916234	1053670	101
Sipulit	272088	326506	391807	470168	564202	677042	149
Kurkut	165096	173351	182018	191119	200675	210709	28
Salaatit	262237	302449	393184	511139	664480	863824	229
Porkkanat	1383082	1632037	1925803	2272448	2681489	3164157	129
Juurekset	129270	168051	218466	284006	369208	479970	271

Luomukasvituotannon lisäystarve v. 2020

- Kasvupotentiaalia vastaavan tuotannon arviointi on haasteellista, mutta päätettiin kuitenkin arvioida suuntaa antavat kasvu % vk-potentiaalien kasvuprosenttien perusteella. Liitteenä on kasvisten tuotannon kehitys viime vuosina.
- HoReCa-puolen kysynnän kasvun ennakointi on näillä tiedoilla mahdotonta. Osa tarvittavasta raaka-aineesta saadaan sivutuotteena: Tasapaino vähittäiskauppaan ja jalostukseen sopivan (sivutuotanto) laatuluokan välillä on olennainen.
- HoReCa-puolelle tulee edelleen viedä sitä viestiä, että suurien määrien saaminen ei onnistu hetkessä, vaan tuottajiin on oltava yhteydessä ennen viljelypäätösten tekemistä.

Toimet uusien tuottajien saamiseksi

- Päätettiin jatkaa selvittelyä näyttelyosaston saamiseksi Lepaalle (11.-13.8.).
- Selvitetään yhteistyökumppaneiksi ainakin
 - HAMK:n hanke, Luke ja Tuoreverkko.
- Seminaarista näyttelyn yhteydessä luovuttiin, mutta osastolle tai lavalle järjestetään tietoiskuja.
 - Puheenvuoroja markkinanäkymistä, tuottajatarinoita sekä uusinta tutkimustietoa.
- Seminaari Satakunnassa:
 - Selvitellään yhteistyötä Satakunnan hankkeen kanssa.

Uusia hankkeita luomuvihannestuotannon kehittämiseksi

- Sari Iivonen (HY Ruralia) kertoi uusista rahoituspäätöksen saaneista hankkeista:
- Perunan menekinedistämistä tullaan tekemään Perunantutkimuslaitoksen vetämässä hankkeessa (Anna Iivonen potatoes). Ruralia on mukana hankkeessa ja selvittää mahdollisuuksia lisätä luomuperunan käyttöä ammattikeittiöissä. Perunan tuottajat eivät ole kovin kiinnostuneita myymään/jalostamaan suurkeittiöille. Portaat luomuun -ravintoloita kuitenkin paljon ja osassa käytetään myös perunaa. Hankkeessa käydään lävitse 10 onnistunutta sk-casea. Haastatellaan erikokoisia keittiöitä; ostajat ja tuottajat ja analysoidaan mitkä ovat olleet taustatekijät onnistumisissa. Luomuperunan osalta hanke loppuun 2016.
- Ratko-hanke (luomusipuli 2016-2017) on saanut rahoitusta. Se keskittyy taimisipulin kehittämiseen ja istukasmateriaalin laadun arvioinnin parantamiseen. Resurssitehokas vihannestuotanto -hanke (luomuporkkana 2016-2018) on myös saanut rahoitusta. Siinä esim. selvitetään keinoja parantaa porkkanan varastokestävyyttä.

Muuta ajankohtaista

- EU:n luomuasetuksen uudistuksesta ei uutta tietoa. Asetus on edelleen trilogi-vaiheessa. Puheenjohtajamaa Hollanti haluaisi asian valmiiksi omalla kaudellaan (kesäkuun loppuun mennessä), mutta mitään varmuutta aikataulusta ei ole.
- Neuvottelijat ovat hyvin tietoisia Pohjoismaiden kasvihuonetuotantoa koskevasta maayhteysongelmasta. Eteläiset maat vastustavat!

Luomun tarina ja viestintäkärjet

- Käytiin lävitse Luomun tarina-luonnosta, sen käyttöohjetta ja viestintäkärkiä.
- Tarina on syntynyt kahdessa työpajassa, joiden antia on hiottu viestintätoimistossa.
- Tarina ei ole kronologinen vaan siitä on tarkoitus valita kuhunkin tilanteeseen sopivat osat.
- Tavoitteena, että tarina tukisi ja helpottaisi luomualan toimijoiden viestintää ja samalla vahvistaisi luomupuhetta.
- Tarkoituksena on herättää keskustelua!
- Keskustelussa tulleet kommentit viedään vielä viestintätoimistolle jatkotyöstöön.

Luomuhevi-kauppakisa

- Suomen Paras Hevi -kilpailu julkaistaan Puutarha-Sanomissa 22.4.
- Aikataulu:
 - Ilmoittautuminen 30.5. mennessä, ilmoittautuneille kyselylomake hevi-myyntistä.
 - Kesän aikana kaupat kuvaavat itse esittelyitään ja vastaavat kyselyyn.
 - Syys-lokakuussa käydään paikanpäällä haastattelemassa ja kuvaamassa potentiaalisimmat ja niistä valitaan finalistit (yhteensä 6 kpl) kahteen sarjaan (hypermarketit ja marketit).
 - Finalistit julkistetaan loka-marraskuussa ja yleisö pääsee äänestämään mieleisiään. Hevi-kilpailun tuomaristoon kutsutaan alan asiantuntijoita, jotka valitsevat parhaat; yleisöäänestyksellä on vaikutusta mutta päättäjänä on tuomaristo.
 - Suomen Paras HeVi-osasto 2017 (hypermarket ja marketsarjassa) julkistetaan 18.1.2017 pidettävässä HeVi-Gaalassa.
- Päätettiin toteuttaa Luomuhevi-kisa samaan tapaan kuin viime vuonna eli voittaja valittiin hevi-finalistien joukosta.
- Kyselylomakkeeseen kysymyksiä luomusta -> Jos sieltä nousee joku joka ei muuten pääse finaaliin, niin se otetaan mukaan LuomuHevi-kisaan.

Seuraavat kokoukset

- Ehdotukset:
 - 11.8. -13.8. Lepaan näyttely
 - vierailu Ikaalisten Luomulle viikolla tiistaina 30.8. Sen yhteydessä myös arvoketjuryhmän palaveri.
 - 18.10.